

ข้อบังคับ

การประชุมวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา เพื่อให้การดำเนินงานกิจการของวุฒิสภา และการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดี ภายใต้หลักธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ และความผาสุกของประชาชน โดยธำรงรักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย วุฒิสภา จึงตราข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒”
- ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑
- ข้อ ๔ ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา

ข้อ ๕ ในการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาครั้งแรก ให้เลขาธิการวุฒิสภาเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา และเพื่อดำเนินการในเรื่องอื่นที่จำเป็นจะต้องประชุมปรึกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ในการดำเนินการเลือกตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานวุฒิสภาหรือรองประธานวุฒิสภา ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดในลำดับถัดไปซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม

ข้อ ๖ ในการเลือกประธานวุฒิสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ก่อนที่จะดำเนินการเลือกประธานวุฒิสภานั้น ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่ง กล่าวแสดงวิสัยทัศน์ในการที่จะดำรงตำแหน่งต่อที่ประชุมวุฒิสภาภายในเวลาที่ที่ประชุมวุฒิสภากำหนด ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนนเป็นการลับโดยการเขียนชื่อ ผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบนแผ่นกระดาษ ใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ แล้วให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับ หมายเลขประจำตัวสมาชิกมาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคนและมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิกลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานของที่ประชุมประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุมวุฒิสภา และสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๗ ในการเลือกรองประธานวุฒิสภา ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้มีรองประธานวุฒิสภาสองคน ให้เลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่สอง

ข้อ ๘ ในการเลือกประธานวุฒิสภาหรือรองประธานวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้นำความในข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ในกรณีที่ต้องเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างพร้อมกันทุกตำแหน่ง ให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

ข้อ ๙ เมื่อได้เลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาแล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาแล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภาส่งสำเนาประกาศพระบรมราชโองการไปยังสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระ และองค์กรอัยการ เพื่อทราบด้วย

หมวด ๒

หน้าที่และอำนาจของประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา และเลขาธิการวุฒิสภา

ข้อ ๑๐ ประธานวุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของวุฒิสภามาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๒) เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา

(๓) ประกาศกำหนดสถานที่ประชุมวุฒิสภาและบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา รวมทั้งสถานที่ประชุมวุฒิสภาและบริเวณที่ประชุมวุฒิสภาชั่วคราว

(๔) รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมวุฒิสภาตลอดถึงบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา

(๕) เป็นผู้แทนวุฒิสภาในกิจการภายนอก

(๖) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อกิจการของวุฒิสภา

(๗) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๑ รองประธานวุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจช่วยประธานวุฒิสภาในกิจการอันเป็นหน้าที่และอำนาจของประธานวุฒิสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีประธานวุฒิสภาหรือประธานวุฒิสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานวุฒิสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา ถ้าทั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาคนหนึ่งไม่มีหรือไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานวุฒิสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา

ข้อ ๑๒ เลขาธิการวุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) นัดประชุมวุฒิสภาและนัดประชุมคณะกรรมการการครั้งแรก

(๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมวุฒิสภาและที่ประชุมคณะกรรมการ เข้าปฏิบัติหน้าที่

(๓) ช่วยประธานของที่ประชุมในการประชุม

(๔) ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมที่เป็นการเปิดเผยและการประชุมลับให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๕) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง

(๖) ยืนยันมติของวุฒิสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๗) รักษาสรรพเอกสาร ข้อมูล และทรัพย์สินของวุฒิสภา

(๘) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๙) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับนี้
อย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๐) หน้าที่อื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ หรือตามที่
ประธานวุฒิสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมวุฒิสภา

ส่วนที่ ๑

วิธีการประชุม

ข้อ ๑๓ การประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิก
จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา แล้วแต่กรณี ร้องขอ
ให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมวุฒิสภาเฉพาะที่เป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้
ตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนดไว้ และให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุม
ทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ และจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่องขยายเสียง
หรือวิทยุโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณของรัฐสภา รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น และล่ามภาษามือ
หากมีเหตุขัดข้องให้แจ้งที่ประชุมทราบ ทั้งนี้ อาจจัดให้มีคำบรรยายแทนเสียงด้วยก็ได้

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้
ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม และห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง
เครื่องบันทึกภาพ หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของวุฒิสภา และห้ามกระทำการใด ๆ
ที่ทำให้การประชุมลับออกไปสู่บุคคลภายนอก ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๔ ให้มีการประชุมวุฒิสภาครั้งแรกภายในสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญ
หรือวิสามัญของรัฐสภา เว้นแต่ประธานวุฒิสภาเห็นว่าไม่มีวาระที่จะพิจารณา ในกรณีเช่นนั้นให้ประธานวุฒิสภา
แจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า

การประชุมครั้งต่อไปให้เป็นไปตามมติที่ประชุมวุฒิสภา ประธานวุฒิสภาอาจสั่งงดการประชุม
ครั้งใดก็ได้เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่เหมาะสมจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม แต่ต้องแจ้งให้สมาชิก
ทราบล่วงหน้า

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาเห็นสมควรหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิก
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาให้เรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๕ การนัดประชุมให้ทำเป็นหนังสือ และให้ส่งหนังสือนัดประชุมดังกล่าวทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีที่เห็นสมควร จะส่งหนังสือนัดประชุมทางเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นเพิ่มเติมด้วย ก็ได้ การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานวุฒิสภานัดเร็วกว่านั้นก็ได้ เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วนหรือเป็นกรณีที่ได้แจ้งนัดประชุมในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว

ความในวรรคหนึ่งให้นำไปใช้บังคับกับการเสนอญัตติ การเสนอคำแปรญัตติ การยื่นกระทู้ถาม และการขอเปิดอภิปรายทั่วไป ด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๖ ภายใต้บังคับข้อ ๑๑๑ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับการส่งหนังสือนัดประชุมโดยวิธีการตามข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง แต่ประธานวุฒิสภาก็ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๗ การส่งหนังสือนัดประชุมตามข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง หรือการส่งระเบียบวาระการประชุมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๑๖ ถ้าประธานวุฒิสภาเห็นสมควรหรือเมื่อมีสมาชิกผู้ใดร้องขอให้ส่งเป็นเอกสารด้วย ก็ให้ดำเนินการส่งให้ตามนั้นด้วย

ข้อ ๑๘ ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ประธานของที่ประชุมอาจอนุญาตให้สมาชิกปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใดได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานวุฒิสภากำหนด และหากเห็นสมควร ให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องดังกล่าวให้รัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงเป็นหนังสือภายในสามสัปดาห์ และแจ้งให้สมาชิกผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและอาจแจ้งให้สมาชิกอื่นทราบทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นด้วยก็ได้

ข้อ ๑๙ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัดลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ข้อ ๒๐ ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถาม ถ้ามีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมพิจารณาได้

เมื่อประธานของที่ประชุมขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภายืนขึ้นจนกว่าประธานของที่ประชุมจะได้นั่งลง

ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภายืนฟังด้วยอาการสำรวมตลอดเวลาที่อ่าน

ข้อ ๒๑ เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสิบนาทีแล้ว จำนวนสมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานของที่ประชุมอาจสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ ๒๒ เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุมหรือพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสิบนาทีแล้ว ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ที่ประชุมวุฒิสภาทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้เลขาธิการวุฒิสภาขออนุมัติที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการเลือกประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น โดยให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ส่วนการลงคะแนนเลือกประธานเฉพาะคราว ให้กระทำการเปิดเผยตามข้อ ๖๘

ข้อ ๒๓ ในการประชุมวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะได้มีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๔ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานของที่ประชุมอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธานของที่ประชุม

ข้อ ๒๕ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ประธานของที่ประชุมพิจารณาอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น หรืออาจตั้งข้อสังเกตก็ได้

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่วุฒิสภาพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานหรือรายงานอื่นต่อวุฒิสภา ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องที่เสนอใหม่ เว้นแต่กฎหมายจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้ผู้แทนขององค์กรนั้นมีสิทธิเข้าแถลงหรือชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภาได้ เมื่อประธานของที่ประชุมอนุญาต

ในการแถลงหรือชี้แจง ให้ นำความในข้อ ๒๕ ข้อ ๕๕ ข้อ ๕๖ ข้อ ๕๗ และข้อ ๕๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมวุฒิสภาในปัญหาใด ๆ กำหนดวิธีการตรวจสอบองค์ประชุม สั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร ถ้าประธานวุฒิสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้มอบหมายให้รองประธานวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๘ รายงานการประชุมวุฒิสภา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้วุฒิสภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ ที่ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ประกาศกำหนดไว้ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้ รวมทั้งอาจเสนอให้สมาชิกตรวจดูทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นด้วยก็ได้

รายงานการประชุมวุฒิสภาทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาประชุม และที่ขาดประชุม บันทึกผลการแสดงตน และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผยซึ่งปรากฏรายชื่อสมาชิก

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมวุฒิสภาดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ถ้าคณะกรรมการดังกล่าวไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยืนยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๙ ในการตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใด ถ้ามีผู้ใดกล่าวถ้อยคำหรือข้อความใด ๆ และได้มีการถอนหรือถูกสั่งให้ถอนถ้อยคำหรือข้อความนั้นแล้ว ให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าสมควรจะตัดถ้อยคำหรือข้อความดังกล่าวออกหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้ตัดออก ให้บันทึกว่า “มีการถอนคำพูด” หรือ “ถูกสั่งให้ถอนคำพูด” แล้วแต่กรณี ไว้ในรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งนั้น ส่วนถ้อยคำหรือข้อความที่ตัดออกให้บันทึกไว้ในบันทึกการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาด้วย

ข้อ ๓๐ รายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใด เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง แล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่วุฒิสภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการดังกล่าวจะต้องแถลงต่อที่ประชุมวุฒิสภาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นด้วย

ข้อ ๓๑ เมื่อวุฒิสภาได้รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใดแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานวุฒิสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลง หรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ให้เลขาธิการวุฒิสภابันทึกเหตุอันไว้ และเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๓๒ วุฒิสภาอาจมีมติให้จัดรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๓๓ วุฒิสภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินที่มีการกล่าวหรือปรากฏในการประชุมได้

ข้อ ๓๔ ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมวุฒิสภาตามข้อ ๓๑ และเปิดเผยให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป โดยอาจมีการเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นด้วยก็ได้ เว้นแต่จะเป็นรายงานการประชุมลับ และข้อความที่ห้ามโฆษณาตามข้อ ๓๓

ส่วนที่ ๒

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๕ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานวุฒิสภา และในกรณีที่เป็นญัตติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๖ ญัตติตามมาตรา ๑๒๗ และมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญ หรือญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๗ ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติให้รัฐมนตรีผู้ใดเข้าร่วมประชุมในเรื่องใดในที่ประชุมวุฒิสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ ๓๘ ญัตติขอให้คณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งหรือญัตติขอให้วุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการการสามัญหรือคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อกระทำการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ญัตติตามวรรคหนึ่ง กรณีขอให้วุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการการสามัญหรือคณะกรรมการการวิสามัญแล้วแต่กรณีนั้น จะต้องระบุหน้าที่และอำนาจ การดำเนินการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนกัน และจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาคณะต่าง ๆ

ข้อ ๓๙ ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาตามมาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๔๐ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน

(๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๓๒ หรือข้อ ๓๓

(๔) ญัตติตามข้อ ๔๑ ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ ข้อ ๖๙ ข้อ ๗๔ ข้อ ๑๒๓ ข้อ ๑๓๐ หรือข้อ ๑๘๖

(๕) ญัตติที่ประธานของที่ประชุมอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔๑ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภากำลังปรึกษาญัตติโดยอยู่ ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติดังต่อไปนี้

(๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใ้ร่างพระราชบัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการพิจารณาเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมวุฒิสภามีมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นในข้อนี้

ข้อ ๔๒ ญัตติตามข้อ ๔๑ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๔๓ ญัตติตามข้อ ๔๑ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

(๑) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(๒) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

(๓) ในการพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น

(๔) ในการพิจารณาและมีมติให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๔๔ ในการประชุมวุฒิสภาครั้งใด หากที่ประชุมวุฒิสภากำลังปรึกษาหรือพิจารณาญัตติเรื่องใดอยู่แล้วลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณาในการประชุมวุฒิสภาครั้งนั้น ให้ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๔๕ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อทำญัตติที่เสนอ

ข้อ ๔๖ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นพันศีรษะ

ข้อ ๔๗ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติหรือการถอนญัตติที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมและได้ส่งให้สมาชิกแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อที่ประชุมวุฒิสภามีมติเห็นชอบ

ข้อ ๔๘ การถอนคำแปรญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้อีกเฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติตามข้อ ๑๒๕

ข้อ ๔๙ การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใดหรือจากการเป็นผู้รับรอง ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา และจะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตติตามวรรคหนึ่งเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว จะถอนชื่อได้ต่อเมื่อที่ประชุมวุฒิสภามีมติเห็นชอบ

ข้อ ๕๐ ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภา หรือผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมายญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภามีมติเป็นอย่างอื่น

คำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภา หรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้นต้องมอบแก่สมาชิก และทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานของที่ประชุมก่อนวาระพิจารณาญัตติหรือคำแปรญัตตินั้น

ข้อ ๕๑ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ประธานวุฒิสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

การอภิปราย

ข้อ ๕๒ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติมีหลายคน ให้ประธานของที่ประชุมอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมาธิการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมาธิการผู้รับมอบหมายจากกรรมาธิการซึ่งได้สงวนความเห็น ผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติ หรือสมาชิกผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นคณะกรรมาธิการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้เสนอญัตติด้วย

ข้อ ๕๓ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๕๒ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปรายอีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๕๔ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานของที่ประชุมจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๕๕ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่าน หรือนำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุมวุฒิสภา เว้นแต่ประธานของที่ประชุมจะอนุญาต แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิสมาชิกที่จะเขียนคำอภิปรายของตนและอ่านคำอภิปรายนั้นในที่ประชุมวุฒิสภา

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด โดยไม่จำเป็น

ข้อ ๕๖ ถ้าประธานของที่ประชุมเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานของที่ประชุมจะให้ผู้นั้นยุติการอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๕๕ ก็ตาม

ข้อ ๕๗ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามี การฝ่าฝืนข้อบังคับและประสงค์จะประท้วง ให้ยื่นและยกมือขึ้น พันศีรษะ ประธานของที่ประชุมจะต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานของที่ประชุมวินิจฉัยว่า ได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานของที่ประชุมดังกล่าว ให้ถือเป็นเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น และเมื่อประธานของที่ประชุมวินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้นเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ ประธานของที่ประชุมอาจสั่งให้ผู้อภิปรายถอนคำพูด และผู้อภิปรายต้องปฏิบัติตามคำสั่ง

ข้อ ๕๘ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้เอง หรือเมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่งของประธานของที่ประชุมตามข้อ ๕๗

ข้อ ๕๙ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ปิดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๑ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากในกรณีที่ที่ประชุมวุฒิสภาจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนอภิปรายสรุปได้อีกครั้งหนึ่ง เป็นครั้งสุดท้ายก่อนจะลงมติ เมื่อการอภิปรายได้สิ้นสุดแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมให้สัญญาณแจ้งสมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ

ข้อ ๖๒ ประธานของที่ประชุมอาจอนุญาตให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมวุฒิสภาก็ได้

ข้อ ๖๓ ถ้าประธานของที่ประชุมให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธานของที่ประชุม

ส่วนที่ ๔

การลงมติ

ข้อ ๖๔ ในกรณีที่จะต้องมีมติของวุฒิสภา ให้ประธานของที่ประชุมขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติ การลงมติต้องมีสมาชิกครบองค์ประชุม โดยให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๕ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๖ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๒๐ ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภามีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภามีเกินสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ข้อ ๖๗ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเปิดเผย เว้นแต่เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคนขอให้กระทำการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมวุฒิสภาก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๘ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๒) ยกมือขึ้นพร้อมศีรษะพร้อมกับแสดงบัตรลงคะแนน ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตรลงคะแนนสีขาว โดยบัตรลงคะแนนดังกล่าว ให้สมาชิกลงลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ด้วย

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับหมายเลขประจำตัวสมาชิก ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานของที่ประชุมกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้น ให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อประธานของที่ประชุมขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมวุฒิสภามีมติให้กระทำได้ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๗๔

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานของที่ประชุมจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๒) ให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับบัตรลงคะแนนจากสมาชิกมา เพื่อดำเนินการตรวจนับคะแนนต่อไป

ข้อ ๖๙ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย

ถูก (✓) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (O)

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานของที่ประชุมจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

เมื่อจะมีการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๒) ให้สมาชิกนั่งลงในที่ที่จัดไว้ และให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่แจกกระดาษและซองให้แก่สมาชิกทุกคน และเมื่อสมาชิกเขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับมา เพื่อส่งให้แก่กรรมการตรวจนับคะแนนดำเนินการต่อไป และในการตรวจนับคะแนนให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

ข้อ ๗๐ ก่อนออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ประธานของที่ประชุมให้สัญญาณแจ้งสมาชิกทราบเพื่อพร้อมที่จะออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๗๑ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้นแต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้ เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ ๗๒ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมวุฒิสภาระหว่างการออกเสียงลงคะแนน อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานของที่ประชุมสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๗๓ ในระหว่างการนับคะแนนในเรื่องใด ประธานของที่ประชุมอาจขอปรึกษาที่ประชุมวุฒิสภาให้นำเรื่องอื่นขึ้นมาพิจารณาในระหว่างการนับคะแนนก็ได้

เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมประกาศมติต่อที่ประชุมวุฒิสภาทันที ในกรณีเรื่องใดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ในกรณีตามวรรคสอง ถ้าได้ประกาศมติต่อที่ประชุมวุฒิสภาจากผลการออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีตามข้อ ๖๙ (๒) แล้ว ให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๗๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าผลการออกเสียงลงคะแนนต่างกันไม่เกินสิบคะแนนสมาชิกอาจเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคนให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ได้

การนับคะแนนเสียงใหม่ตามวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีตามข้อ ๖๘ หรือข้อ ๖๙ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดวิธีลงคะแนนไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

การนับคะแนนเสียงโดยวิธีตามข้อ ๖๘ (๓) หรือข้อ ๖๙ (๒) จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

ข้อ ๗๕ ผู้ตติใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานของที่ประชุมถามที่ประชุมวุฒิสภาว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยกับญัตตินั้น ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญกฎหมาย หรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๗๖ ให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดทำบันทึกการลงมติการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคน และเปิดเผยบันทึกการลงมติดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป เว้นแต่กรณีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

หมวด ๔

กรรมวิธีการ

ข้อ ๗๗ วุฒิสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการให้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา หรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย แล้วรายงานให้วุฒิสภาทราบ โดยจะกำหนดให้เป็นคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญก็ได้

คณะกรรมการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาตั้งจากสมาชิกของวุฒิสภาเท่านั้น ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของวุฒิสภาด้วยก็ได้

ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้

คณะกรรมการอาจมีมติให้คณะอนุกรรมการช่วยรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการก่อนการสอบหาข้อเท็จจริงก็ได้

ข้อ ๗๘ ให้วุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านที่เกี่ยวข้อง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาหรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย

คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวด ๑๐ ให้คณะกรรมการตามวรรคนี้มีจำนวนยี่สิบหกคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน แต่ไม่เกินสิบเก้าคน โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมโอกาส สิทธิ ความสามารถ การเข้าถึงทรัพยากร ความเท่าเทียม การเติบโตอย่างมีส่วนร่วม การเข้าถึงบริการ สวัสดิการ ของประชาชนและชุมชน เพื่อบูรณาการในการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมทั้งติดตามการน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) คณะกรรมการการกีฬา

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการกีฬาของชาติ และการศึกษา ทางวิชาชีพชั้นสูงด้านการกีฬา เสริมสร้างศักยภาพการกีฬาและองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา เพื่อสร้างคุณค่าในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนา การกีฬาของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปัญหาและพัฒนาเกษตรกรรม การใช้ประโยชน์ที่ดิน น้ำและปัจจัยการผลิตทางการเกษตร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร อาหาร การสหกรณ์ การพัฒนาการผลิต การแปรรูป ธุรกิจการเกษตร และการเกษตรสร้างมูลค่า พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) คณะกรรมการการคมนาคม

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า การพาณิชย์วิ โครสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงไทยเชื่อมโลก พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๕) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอเสนอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเศรษฐกิจในภาพรวม สถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย รวมทั้งนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐ การเงิน การคลัง การธนาคาร การประกันภัย ตลาดทุน ตลาดตราสารหนี้ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ และนโยบายรัฐวิสาหกิจ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๖) คณะกรรมการการต่างประเทศ

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอเสนอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บทบาท และการยอมรับ ประเทศไทยในประชาคมโลก คนไทยโพ้นทะเล สถานการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๗) คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอเสนอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการทางการทหารทั้งปวง อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการพัฒนาประเทศ และที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแบบองค์รวม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๘) คณะกรรมการการท่องเที่ยว

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอเสนอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างความหลากหลาย และคุณภาพด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๙) คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอเสนอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหาร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจ และการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดและประเทศโดยส่วนรวม รวมถึงการปกครองรูปแบบพิเศษ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การพัฒนาระบบราชการ การผังเมือง และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) คณะกรรมการการพลังงาน

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน การแสวงหาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก การศึกษาผลกระทบและแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคจากการจัดหาและการใช้พลังงาน ความมั่นคงด้านพลังงาน พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๒) คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเมืองและการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๓) คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมภายในประเทศและนานาชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การคุ้มครองและดูแลผู้ยากไร้ การส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดกาเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล การส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างพลัง

ทางสังคม การสร้างหลักประกัน ความมั่นคง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๔) คณะกรรมการการกฤษฎาหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายด้านกฤษฎาหมาย การบริหารงานยุติธรรม กระบวนการยุติธรรม การตำรวจ อัยการ และราชทัณฑ์ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฤษฎาหมาย ป้องกัน และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การพัฒนาไกลและวิธีการปฏิบัติงานกิจการตำรวจให้มีประสิทธิภาพ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๕) คณะกรรมการการแรงงาน

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในประเทศ แรงงานไทยในต่างประเทศ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ การให้สวัสดิการ การประกันสังคม ความปลอดภัยในการทำงาน อาชีวอนามัย การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพแรงงานอย่างยั่งยืน รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมภายในประเทศและนานาชาติเกี่ยวกับงานด้านแรงงาน พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๖) คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัย และการสร้างสรรค่นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๗) คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การสื่อสารสาธารณะ และการโทรคมนาคม รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๘) คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับศาสนา การอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนา การอนุรักษ์และการสืบสานศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้าน การส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ไทย พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๙) คณะกรรมการการศึกษา

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบของชาติ แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการ การให้บริการทางการศึกษาสำหรับประชาชน โดยคำนึงถึงความเป็นมาตรฐาน เป็นธรรมและทั่วถึง เน้นความเป็นเลิศทางปัญญา วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นไทยบนพื้นฐาน การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๐) คณะกรรมการการสาธารณสุข

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข การพัฒนาระบบสุขภาพ การบริการสาธารณสุข ที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน โดยรวมถึงการรักษาพยาบาล การควบคุมและป้องกันโรค การฟื้นฟู การส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงปัญหาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ทางประชากร และการพัฒนา พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๑) คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและนโยบาย ของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๒) คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน การจัดการทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ตลอดจนการส่งเสริม บำรุงรักษา

และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ศึกษาปัญหาการใช้ การป้องกัน การแก้ไข การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๓) คณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำกิจการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกลไก กระบวนการและมาตรการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๔) คณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน หรือพัฒนาการพาณิชย์และอุตสาหกรรม การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย วิสาหกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจชุมชน เขตเศรษฐกิจพิเศษ ความสามารถในการแข่งขัน และการเจริญเติบโตทางอุตสาหกรรม ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๕) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำหรือการละเว้นการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ การสื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะ การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๖) คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การติดตามและประเมินผลการรับ และการจ่าย การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลเพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หากมีความจำเป็นหรือเห็นสมควรวุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาเพิ่มขึ้นหรือลดจำนวนคณะกรรมการลงเมื่อใดก็ได้

นอกจากประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา สมาชิกคนหนึ่งต้องดำรงตำแหน่งกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อนี้อย่างน้อยหนึ่งคณะแต่ไม่เกินสองคณะ เว้นแต่สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อนี้ได้หนึ่งคณะนับแต่วันถัดจากวันที่สมาชิกผู้นั้นได้รับเลือกเป็นประธานคณะกรรมการ สำหรับสมาชิกผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาจะดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาอื่นอีกมิได้

ข้อ ๗๙ การสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ ให้ที่ประชุมวุฒิสภาตั้งคณะกรรมการธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามสิบคน และให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อคณะกรรมการธิการสามัญ ตามแบบและรายละเอียดที่คณะกรรมการธิการสามัญกำหนด เพื่อที่จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาได้อย่างน้อยหนึ่งคณะแต่ไม่เกินสองคณะ ในกรณีที่คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดมีสมาชิกยื่นแสดงความจำนงจะดำรงตำแหน่งไว้น้อยกว่าหรือเกินกว่าจำนวนที่จะมีได้ในคณะกรรมการธิการในคณะนั้น ให้ใช้วิธีเกลี่ยโดยหารหรือกับสมาชิกที่เกี่ยวข้องก่อน หากยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ให้ใช้วิธีเลือกกันเอง หรือใช้วิธีจับสลาก ตามแต่สมาชิกที่เกี่ยวข้องจะตกลงกัน

การตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการธิการสามัญตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๐ ในกรณีที่หน้าที่และอำนาจใดหรือการดำเนินการใดของคณะกรรมการอาจมีความไม่ชัดเจนหรืออาจมีความซ้ำซ้อนกันและอาจทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินการของคณะกรรมการให้ประธานวุฒิสภาหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องแล้วพิจารณาว่าจะให้คณะกรรมการคณะใดเป็นผู้ดำเนินการ

ในกรณีที่การกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือการศึกษาในเรื่องใดมีความเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการหลายคณะ ให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการให้คณะกรรมการทุกคณะที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการ ในกรณีนี้ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องจะมีมติตั้งคณะอนุกรรมการร่วมขึ้นคณะหนึ่งนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เพื่อช่วยดำเนินการก็ได้

ในกรณีที่เป็นกรดำเนินการของคณะกรรมการในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งต้องทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการไม่ถือเป็นความซ้ำซ้อนกันตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๑ ให้วุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานวุฒิสภาเป็นประธานคณะกรรมการ รองประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานคณะกรรมการ

ประธานคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง ทุกคณะ หรือผู้แทน สมาชิกที่ประชุมวุฒิสภาเลือกตามข้อ ๘๓ อีกไม่เกินสิบเอ็ดคน ผู้แทนคณะรัฐมนตรีจำนวนหนึ่งคน และเลขาธิการวุฒิสภา เป็นกรรมการ

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดตามที่วุฒิสภามอบหมายหรือตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

(๒) ติดตามมติและตรวจรายงานการประชุมของวุฒิสภา

(๓) กระทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอื่นของวุฒิสภา

(๔) ประสานงานระหว่างวุฒิสภากับสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจการของวุฒิสภา

(๕) ประสานงานกับคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะและสมาชิกเกี่ยวกับการพิจารณารายชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ ที่จะเสนอให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกเป็นกรรมการการสามัญหรือกรรมการวิสามัญตามข้อ ๘๒ ข้อ ๘๓ ข้อ ๘๔ ข้อ ๘๕ ข้อ ๑๐๖ หรือข้อ ๑๗๕ แล้วแต่กรณี เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสมและเป็นธรรม

(๖) ดำเนินงานทางด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร การสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจการของวุฒิสภา

(๗) รับคำร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรเพื่อมอบต่อคณะกรรมการคณะต่าง ๆ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา

(๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของวุฒิสภา

(๙) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานวุฒิสภาและการดำเนินกิจการในด้านต่าง ๆ ของวุฒิสภา

(๑๐) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดของงบประมาณและการแปรรูปตีงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๑๑) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกวุฒิสภา

ข้อ ๘๒ ให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามสิบคน ในจำนวนนี้ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ ๘๓ การตั้งคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญ ให้ที่ประชุมวุฒิสภา เลือกรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน เว้นแต่การตั้ง คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ดำเนินการตามข้อ ๗๙ วรรคสอง

ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อ ได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำ กิจการในเรื่องอื่น ๆ ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามแต่ไม่เกิน กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

การออกเสียงลงคะแนนเลือกคณะกรรมการ ให้สมาชิกออกเสียงลงคะแนนโดยเลือกบุคคล ที่ได้รับการเสนอชื่อเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะเลือกตามวิธีที่ประธานของที่ประชุมกำหนด

ให้ประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจนับคะแนนและ ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งผลการตรวจนับคะแนนและประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ในการประชุมครั้งนั้นหรือครั้งต่อไป

ให้ถือว่าผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการนับแต่วันที่วุฒิสภาลงมติเลือก

ข้อ ๘๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ หากวุฒิสภา มิได้พิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาหรือโดยคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาที่เกี่ยวข้อง ให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอ ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อ ๘๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญ เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือคนพิการหรือทุพพลภาพ หากวุฒิสภามีได้พิจารณา โดยกรรมการเต็มสภาหรือโดยคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาที่เกี่ยวข้อง ให้วุฒิสภา ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นโดยตรง มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยคำนึงถึงสัดส่วนหญิงและชาย ที่เหมาะสมและเป็นธรรม

ข้อ ๘๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม แต่ถ้าในการประชุมคณะกรรมการ ในเรื่องใดที่ยังไม่มีการลงมติ ถ้ามีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการ ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ก็ให้ถือเป็นองค์ประชุมและให้พิจารณาเรื่องนั้นไปก่อนได้ และให้นำข้อบังคับนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๗ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่น ตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

ให้กรรมการที่เป็นสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการ เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

การเลือกประธานคณะกรรมการ ให้นำความในข้อ ๕ และข้อ ๖ ของหมวด ๑ การเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในการเสนอชื่อต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ การเลือกประธานคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมิให้เลือกจากบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิก

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคนประจำคณะกรรมการแต่ละคณะ โดยให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตามรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอ และเมื่อมีผู้ดำรงตำแหน่งนักกฎหมายนิติบัญญัติแล้ว ผู้ช่วยเลขานุการอย่างน้อยหนึ่งคนต้องแต่งตั้งจากนักกฎหมายนิติบัญญัติ

ข้อ ๘๘ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานคณะกรรมการหลายคน ให้รองประธานคณะกรรมการคนหนึ่งหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้ารองประธานคณะกรรมการคนหนึ่งไม่มีหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการลำดับต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานคณะกรรมการแล้ว หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการมีมติเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการใดมีรองประธานคณะกรรมการคนเดียว ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๙ คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง และข้อ ๑๗๕ รวมทั้งคณะกรรมการวิสามัญตามข้อ ๘๑ และข้อ ๘๒ อาจตั้งคณะอนุกรรมการได้ไม่เกินคณะละสี่คณะ ประกอบด้วยอนุกรรมการคณะละไม่เกินสิบสองคน ซึ่งเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ตามแต่จะมอบหมาย โดยคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง ต้องมีคณะอนุกรรมการคณะหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือคณะกรรมการที่วุฒิสภามีมติให้ตั้งขึ้นตามญัตติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ อาจตั้งคณะอนุกรรมการได้ไม่เกินสามคณะ คณะละไม่เกินสิบสองคน ซึ่งเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายและภายในเวลาที่กำหนด

ประธานและรองประธานคนหนึ่งในคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องตั้งจากสมาชิกที่เป็นกรรมการในคณะนั้น แต่สำหรับประธานคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จะตั้งจากกรรมการในคณะนั้นที่เป็นสมาชิกหรือไม่ก็ได้

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การตั้งอนุกรรมการซึ่งมิใช่กรรมการในคณะ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ให้นำความในข้อ ๘๖ ข้อ ๘๗ ข้อ ๙๒ และข้อ ๑๐๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙๐ การเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่ตามมาตรา ๑๒๙ วรคดี ของรัฐธรรมนูญ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ แทนประธานคณะกรรมการ

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกด้วย

หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการนอกจากครั้งแรก ให้เลขานุการคณะกรรมการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการคณะกรรมการเป็นผู้ลงลายมือชื่อ

ข้อ ๙๑ ในกรณีที่คณะกรรมการใดประสงค์จะเรียกบุคคลมาชี้แจงตามข้อ ๙๐ ให้ประธานคณะกรรมการนั้น แจ้งชื่อบุคคล ตำแหน่ง เรื่องและประเด็นที่ขอให้ชี้แจง รวมทั้งวัน และเวลาที่ขอให้มาชี้แจงให้เลขาธิการวุฒิสภาราบ แล้วให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ประธานคณะกรรมการคณะอื่นที่เกี่ยวข้องทราบโดยไม่ชักช้า เพื่อเข้าร่วมรับฟังการชี้แจงในคราวเดียวกัน

ความในวรรคหนึ่งให้นำมาใช้บังคับแก่การดำเนินการของคณะอนุกรรมการด้วย

ข้อ ๙๒ สมาชิกและผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุมมีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ

ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นสมาชิกหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ข้อ ๙๓ ภายใต้บังคับข้อ ๙๒ ผู้เสนอญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๙๔ ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติแล้วแต่กรณี

ข้อ ๙๕ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตามนัดจนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสิบนาทีนับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๙๖ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัยก็ได้

การสงวนคำแปรญัตติตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้สงวนคำแปรญัตติแถลงด้วยวาจาในที่ประชุมคณะกรรมการ

(๒) ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

การสงวนคำแปรญัตติตามวรรคสอง (๑) หรือ (๒) ผู้สงวนคำแปรญัตติอาจมอบหมาย เป็นหนังสือให้กรรมการหรือสมาชิกอื่นกระทำการแทนได้

ข้อ ๙๗ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็น ของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัยก็ได้

การสงวนความเห็นตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้สงวนความเห็นแถลงด้วยวาจาในที่ประชุมคณะกรรมการ

(๒) ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

การสงวนความเห็นตามวรรคสอง (๑) หรือ (๒) ถ้ากรรมการผู้สงวนความเห็นไม่ชี้แจง ในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือกรรมการผู้สงวนความเห็นไม่อยู่ในที่ประชุมคณะกรรมการ โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย คณะกรรมการอาจไม่รับความเห็นที่ขอสงวนนั้นก็ได้

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนตามวรรคสาม ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานคณะกรรมการ ก่อนวาระพิจารณามาตราที่ขอสงวนความเห็นนั้น

ข้อ ๙๘ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิเคราะห์ สอบ หาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาหรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย เสร็จแล้ว ให้รายงานต่อวุฒิสภา

ในที่ประชุมวุฒิสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือชี้แจง แทนก็ได้

ข้อ ๙๙ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะที่คณะรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระ องค์การอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะดังกล่าว ไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณา

ในกรณีที่วุฒิสภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ให้ประธานวุฒิสภา ส่งรายงานและข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระ องค์การอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้วุฒิสภาติดตามการดำเนินการ ตามข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวต่อไป

ข้อ ๑๐๐ ถ้ามีมติของวุฒิสภาให้คณะกรรมการใดกระทำการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการจะกระทำการ พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการหรือ ผู้ทำหน้าที่แทนต้องรายงานให้ประธานวุฒิสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างสมัยประชุมสามัญ ให้ประธานวุฒิสภาเสนอต่อ ที่ประชุมวุฒิสภา และที่ประชุมวุฒิสภาอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่ แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะเห็นสมควร แต่ถ้าอยู่นอกสมัย ประชุมสามัญก็ให้ประธานวุฒิสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วแจ้งให้วุฒิสภาทราบภายหลัง ทั้งนี้ ภายใต้งบข้อ ๑๓๖

ข้อ ๑๐๑ ในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่ จะดำเนินการตามภาระหน้าที่อื่นอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการคณะนั้น ๆ หรือ ตามภาระหน้าที่อื่นตามที่วุฒิสภามอบหมายต่อไป

ข้อ ๑๐๒ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ
- (๕) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิมตามข้อ ๑๐๐
- (๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

เพื่อประโยชน์ในการกระทำการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา และการดำเนินการตามมาตรา ๑๒๖ ของรัฐธรรมนูญ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสมาชิกขึ้นใหม่

ข้อ ๑๐๓ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด ว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานวุฒิสภาเพื่อขอให้วุฒิสภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง สำหรับคณะกรรมการวิสามัญหากตำแหน่งกรรมการในคณะใดว่างลง ประธานคณะกรรมการ วิสามัญจะแจ้งต่อประธานวุฒิสภาเพื่อขอให้วุฒิสภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๑๐๔ บันทึกการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือ รายงานการศึกษา แล้วแต่กรณี ของคณะกรรมการให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ในกรณีที่จะไม่เปิดเผยบันทึกการประชุมหรือรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นต่อวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้เปิดเผย ทั้งนี้ หากวุฒิสภามีมติให้เปิดเผยให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดเก็บบันทึกการประชุมหรือรายงานดังกล่าวไว้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด หากวุฒิสภามีมติให้เปิดเผยไปตามความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าวให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งต่อไป

การรับรองความถูกต้องของบันทึกการประชุมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานวุฒิสภากำหนด

หมวด ๕

การพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ข้อ ๑๐๕ เมื่อมีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้วุฒิสภาดั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นกรณี ๆ ไป

การตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำให้เสร็จครบทุกรายภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตั้งคณะกรรมการสามัญ ในกรณีที่ไมอาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คณะกรรมการสามัญอาจขอขยายเวลาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดระยะเวลาไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้วุฒิสภาเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งแต่ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกไว้ วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการสามัญตามวรรคหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอรายชื่อ พร้อมทั้งตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลที่เห็นสมควรเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนที่ต้องเลือก เพื่อเสนอต่อวุฒิสภายามเวลาที่กำหนดก็ได้

ข้อ ๑๐๖ การตั้งกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๕ ให้เลือกจากสมาชิกที่คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเสนอชื่อ มีจำนวนสามคน จำนวนที่เหลือให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเสนอจากกรรมการคณะนั้น ๆ คณะละหนึ่งคน

ข้อ ๑๐๗ การประชุมคณะกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๕ ต้องมีกรรมการสามัญมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสามัญทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๐๘ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย คณะกรรมการสามัญตามข้อ ๑๐๕ อาจเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอันจำเป็นจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นได้ตามที่เห็นสมควร รวมทั้งให้มีหนังสือ

เชิญบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายมาให้ข้อเท็จจริง หรือชี้แจงเกี่ยวกับประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ประสงค์จะทราบ

หากปรากฏว่ามีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อผู้ใด ไม่ว่าจะในเวลาใดก่อนที่คณะกรรมการการสามัญจะจัดทำรายงานเสนอต่อวุฒิสภา และข้อมูลหรือข้อเท็จจริงนั้นยังไม่เป็นที่ยุติ คณะกรรมการการสามัญต้องให้บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้นมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังกล่าว และมีโอกาสได้ชี้แจงและแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ตลอดจนแสดงพยานหลักฐานของตนเพื่อความเป็นธรรม เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นคณะกรรมการการสามัญจะให้ผู้นั้นยื่นหนังสือชี้แจงหรือเอกสารหรือพยานหลักฐานมาโดยเร็วก็ได้

ข้อ ๑๐๙ การประชุมคณะกรรมการการสามัญตามข้อ ๑๐๕ ให้กระทำเป็นการลับ โดยผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการสามัญ

ข้อ ๑๑๐ เมื่อคณะกรรมการการสามัญตามข้อ ๑๐๕ ดำเนินการตามหน้าที่เสร็จแล้ว ให้เสนอรายงานต่อประธานวุฒิสภา

รายงานของคณะกรรมการการสามัญดังกล่าวจะแยกจัดทำบางส่วนเป็นรายงานลับก็ได้ ในกรณีนี้ให้ระบุข้อมูล ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจสอบ พร้อมจัดทำบทสรุปเป็นรายบุคคลไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานด้วย

ข้อ ๑๑๑ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการการสามัญตามข้อ ๑๑๐ แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดส่งเฉพาะระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกโดยไม่ต้องจัดส่งรายงานลับของคณะกรรมการการสามัญดังกล่าวไปด้วย

ข้อ ๑๑๒ ในการประชุมวุฒิสภา ให้คณะกรรมการการสามัญตามข้อ ๑๐๕ เริ่มด้วยการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการการสามัญเฉพาะส่วนที่มีได้เป็นรายงานลับต่อที่ประชุมวุฒิสภา

ก่อนนำเสนอรายงานของคณะกรรมการการสามัญส่วนที่เป็นรายงานลับต่อที่ประชุมวุฒิสภา หากคณะกรรมการการสามัญร้องขอต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อให้มีการดำเนินการประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ และให้เลขาธิการวุฒิสภาแจกสำเนารายงานลับของคณะกรรมการการสามัญให้แก่สมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภา สำเนารายงานลับดังกล่าว สมาชิกจะนำออกนอกห้องประชุมมิได้

ภายหลังการประชุมวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการการสามัญร้องขอต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติให้เปิดเผยรายงานลับ และบันทึกการประชุมของคณะกรรมการการสามัญไปในคราวเดียวกัน

ข้อ ๑๑๓ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณารายงานเสร็จแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสำเนารายงานฉบับของคณะกรรมการการสามัญตามข้อ ๑๐๕ ต่อเลขาธิการวุฒิสภาในที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อนำไปทำลายตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด โดยให้ประธานคณะกรรมการการสามัญหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการการสามัญมอบหมาย เป็นผู้กำกับในการทำลายนั้น

ข้อ ๑๑๔ ให้นำความในหมวด ๔ กรรมการ มาใช้บังคับกับการดำเนินการของคณะกรรมการการสามัญโดยอนุโลม เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้แล้วในหมวดนี้

หมวด ๖

การให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๑๕ เมื่อมีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด วุฒิสภาอาจมีมติส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง หรือตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง

หากวุฒิสภามีมติให้ตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในหมวด ๕ การพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและพระราชกำหนด

ส่วนที่ ๑

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๑๑๖ ให้มีสารบบลงวัน เดือน ปี ที่วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎร และวัน เดือน ปี ที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัติคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๑๗ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๓ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ข้อ ๑๒๐ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติว่าจะรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้พิจารณา หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๒๑ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว หากเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้เสนอ ให้ผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น เป็นผู้ชี้แจงหลักการของร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๑๒๒ ในกรณีที่วุฒิสภาลงมติในวาระที่หนึ่ง รับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา ให้วุฒิสภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๒๓ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง หรือกรรมการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคนและที่ประชุมวุฒิสภานุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น วุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๑๒๔ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้งนั้น วุฒิสภามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๑๒๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั้นคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันทำการนับแต่วันถัดจากวันที่วุฒิสภามีมติกำหนดเวลาแปรญัตติ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ ต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๒๖ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานวุฒิสภารายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติมติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการธิการเห็นว่ามีข้อสังเกตที่คณะกรรมการรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระ องค์การอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการธิการเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๙๙ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒๗ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการธิการตามข้อ ๑๒๖ แล้ว ให้เสนอวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๒๘ ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมการและการพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมารวมกันไป

ข้อ ๑๒๙ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่คณะกรรมการมีการแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกรณีที่มีการสงวนคำแปรญัตติหรือการสงวนความเห็นให้อภิปรายได้เฉพาะผู้แปรญัตติที่ได้สงวนคำแปรญัตติหรือกรรมการที่ได้สงวนความเห็นไว้เท่านั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม ให้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓๐ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่ยังเห็นว่าขัดแย้งกันอยู่

ในการพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามวรรคหนึ่งนั้น หากปรากฏว่าเนื้อความในร่างนั้นมีความผิดพลาด หรือมีความจำเป็นอันสมควรอย่างยิ่งที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความในร่างนั้น ให้ประธานของที่ประชุมหรือที่ประชุมวุฒิสภาว่าสมควรพิจารณาทบทวนหรือไม่ หากที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ก็ให้ทบทวนเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความในร่างนั้นได้

ข้อ ๑๓๑ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๓๒ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หรือถ้าในการพิจารณาในวาระที่สองได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติม

ในกรณีเช่นว่านี้ มติให้แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายความว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่ได้พิจารณาไว้ในวาระที่สอง และมติไม่แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายความว่าวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรโดยไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติม

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๓๓ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วย กับสภาผู้แทนราษฎรหรือให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้สภาผู้แทนราษฎร ทราบ

ข้อ ๑๓๔ ในกรณีวุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ และสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งกรรมาธิการร่วมกันตามมาตรา ๑๓๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้แจ้งจำนวน กรรมาธิการร่วมกันมาให้ทราบแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาคำเนินการเพื่อให้วุฒิสภที่ตั้งกรรมาธิการร่วมกัน

เมื่อคณะกรรมาธิการร่วมกันได้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่พิจารณาเสร็จแล้วพร้อมกับรายงาน ของคณะกรรมาธิการ ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้วุฒิสภา พิจารณาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๓๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภายในอายุของวุฒิสภามาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญ หากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นได้ถูกยับยั้งไว้ตามมาตรา ๑๓๗ (๒) หรือ (๓) ของรัฐธรรมนูญ และวุฒิสภามีมติว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับกรณีที่บัญญัติไว้ตามมาตรา ๒๗๑ (๑) หรือ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งมติดังกล่าวให้ประธานรัฐสภาทราบเพื่อดำเนินการ ตามมาตรา ๒๗๑ ต่อไป

ข้อ ๑๓๖ วุฒิสภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้เสร็จภายในกำหนดเวลาตามที่ บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าการพิจารณาของวุฒิสภาอาจไม่เสร็จภายในกำหนดเวลา ดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมาธิการหรือผู้ทำหน้าที่แทนรายงานให้ประธานวุฒิสภาทราบ เพื่อดำเนินการขอให้วุฒิสภาขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ

เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้ส่งคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายใน กำหนดเวลาตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๓๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓๖ และมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญ ในกรณี ร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่จะส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไปยัง สภาผู้แทนราษฎร หากมีข้อความผิดพลาดซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างการพิจารณาของวุฒิสภา ประธานวุฒิสภา อาจขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน ให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้น กลับมาทบทวนข้อผิดพลาดนั้นได้ หากที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ก็ให้ดำเนินการได้

การขอปรึกษาหรือยุติตามวรรคหนึ่งต้องระบุประเด็นที่จะขอกลับมาทบทวนและให้เหตุผลที่ชัดเจน

การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและให้กระทำโดยกรมการเต็มสภาและให้ดำเนินการตามข้อ ๑๒๘ ถึงข้อ ๑๓๓ ต่อไป

ข้อ ๑๓๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้วุฒิสภาดำเนินการตามมติที่ประชุมวุฒิสภากำหนด เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

ข้อ ๑๓๙ เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายจากสภาผู้แทนราษฎร ให้ประธานวุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังคณะกรรมการการวิสามัญตามข้อ ๑๓๘ เป็นการด่วน และให้คณะกรรมการพิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธานวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการนี้ไม่มีการแปรญัตติ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พร้อมทั้งรายงานความเห็นของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้วุฒิสภาพิจารณาและลงมติว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้

ในการพิจารณาคณะกรรมาธิการจะขอแก้ไขเพิ่มเติมมิได้

ข้อ ๑๔๐ เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง วุฒิสภาหรือคณะกรรมการจะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาต่อไป

ตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๔๑ เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปในวาระนั้น

ในการนี้ระยะเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ค้างการพิจารณาอยู่ในวุฒิสภา ให้เริ่มนับระยะเวลาใหม่ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่วันที่รัฐสภามีมติเห็นชอบ

ข้อ ๑๔๒ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ค้างการพิจารณา ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและพระราชกำหนด

ส่วนที่ ๓

การพิจารณาพระราชกำหนด

ข้อ ๑๔๓ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับพระราชกำหนดจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

การพิจารณาพระราชกำหนดตามมาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๗๔ ของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาพิจารณาและลงมติว่าจะอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดดังกล่าว

เมื่อวุฒิสภามีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดตามวรรคสองแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้คณะรัฐมนตรีและสภาผู้แทนราษฎรทราบ

หมวด ๘

การตั้งกระทู้ถาม

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑๔๔ สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้จะมีได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

ข้อ ๑๔๕ กระทู้ถามมี ๒ ประเภท คือ

(๑) กระทู้ถามเป็นหนังสือ

(๒) กระทู้ถามด้วยวาจา

ข้อ ๑๔๖ กระทู้ถามแต่ละกระทู้นั้น ให้ตั้งถามและซักถามได้เฉพาะคนเดียว

ข้อ ๑๔๗ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย

(๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก

(๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ

- (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
- (๕) เป็นการให้ผู้ตอบกระทู้ถามออกความเห็น
- (๖) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๗) เป็นเรื่องที่ไม่มีสาระสำคัญ
- (๘) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๑๔๘ กระทู้ถามตามข้อ ๑๔๗ (๓) และ (๔) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๔๙ กระทู้ถามที่สมาชิกตั้งถาม ให้ประธานวุฒิสภาทำการตรวจสอบ หากมีข้อบกพร่อง ให้แจ้งให้ผู้นั้นดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง หากไม่ดำเนินการแก้ไข ให้เป็นอำนาจของประธานวุฒิสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดเป็นกระทู้ถามตามข้อ ๑๔๔ ข้อ ๑๔๗ หรือข้อ ๑๔๘ ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับกระทู้ถามนั้น คำวินิจฉัยของประธานวุฒิสภาให้ถือเป็นเด็ดขาด

ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ ในกรณีที่เป็นการตั้งกระทู้ถามที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามหมวดนี้ ให้แจ้งหรือจัดส่งกระทู้ถามไปยังนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถามภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัย

ข้อ ๑๕๐ ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบกระทู้ถามนั้นด้วยตนเอง เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นไม่อยู่ โดยมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ หรือติดราชการสำคัญ จะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมวุฒิสภาหรือแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภาก่อนถึงระเบียบวาระกระทู้ถามเรื่องนั้น และให้กำหนดด้วยว่าจะตอบได้เมื่อใด หรือจะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระทู้ถามนั้นก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมวุฒิสภาหรือแจ้งเหตุจำเป็นนั้นเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภาก่อนหรือในวันประชุมวุฒิสภาในเรื่องดังกล่าว

ข้อ ๑๕๑ เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ให้ประธานของที่ประชุมอนุญาตให้ถามตามลำดับในการถามมิให้อ่านคำชี้แจงประกอบโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๑๕๒ การตั้งกระทู้ถามต้องชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

การตอบกระทู้ถามของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕๓ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้ถามเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

ข้อ ๑๕๔ ในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามเป็นหนังสือได้ไม่เกินสามกระทู้ และกระทู้ถามด้วยวาจาไม่เกินสามกระทู้ แต่ถ้าหากมีกระทู้ถามเป็นหนังสือหรือกระทู้ถามด้วยวาจาที่เลื่อนมาจากการประชุมครั้งที่แล้ว ประธานวุฒิสภาจะบรรจุกระทู้ถามเกินกว่านี้ก็ได้

การจัดลำดับกระทู้ถามในที่ประชุมวุฒิสภา ให้จัดตามลำดับ คือ กระทู้ถามเป็นหนังสือ และกระทู้ถามด้วยวาจา โดยการบรรจุกระทู้ถาม ต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมตามลำดับ ก่อนหลังที่ยื่นไว้ต่อประธานวุฒิสภา

การถามและการตอบกระทู้ถามในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสองชั่วโมง

ข้อ ๑๕๕ ในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่ง ๆ มิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๑๕๖ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามเมื่อใดก็ได้ และเมื่อได้มีการถอนกระทู้ถามแล้ว ให้แจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถามทราบ ในกรณีที่ถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ตั้งกระทู้ถามผู้ใดแล้ว ถ้าผู้นั้นขอเลื่อนการถามกระทู้ถาม ไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภา ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

ข้อ ๑๕๗ กระทู้ถามใดที่สมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๕๘ กระทู้ถามใดที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรียังมิได้ตอบ ให้เป็นอันตกไป เมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

ส่วนที่ ๒ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

ข้อ ๑๕๙ กระทู้ถามเป็นหนังสือ ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และแสดงความประสงค์ด้วยว่าจะให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภาหรือจะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๖๐ กระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมวุฒิสภา ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไปตามข้อ ๑๕๙ วรรคสอง หากประธานวุฒิสภาไม่อาจบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาได้ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้แจ้งเหตุขัดข้องให้ที่ประชุมวุฒิสภา และผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ โดยเร็ว

ข้อ ๑๖๑ เมื่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้ตอบกระทู้ถามในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็น และประธานของที่ประชุมอนุญาต ในการซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น

ข้อ ๑๖๒ กระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมวุฒิสภา ทั้งที่ได้รับการบรรจุและยังมิได้รับการบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุมหนึ่ง ๆ เมื่อสิ้นสุดสมัยประชุม ให้ประธานวุฒิสภารวบรวมแจ้งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องดำเนินการตอบในราชกิจจานุเบกษา พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ข้อ ๑๖๓ กระทู้ถามที่ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ถูกตั้งกระทู้ถามเพื่อดำเนินการตอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งไปยังนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี และเมื่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ให้ส่งราชกิจจานุเบกษาที่มีคำตอบกระทู้ถามมาเพื่อให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

หากนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สามารถตอบภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งเหตุขัดข้องเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภาภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง และให้กำหนดด้วยว่าจะตอบได้เมื่อใด แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่มีการแจ้งเหตุขัดข้องดังกล่าว และให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ส่วนที่ ๓

กระทู้ถามด้วยวาจา

ข้อ ๑๖๔ กระทู้ถามด้วยวาจา ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเรื่องฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

(๒) เป็นเรื่องที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรม สิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง

(๓) เป็นเรื่องที่กระทบถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

ข้อ ๑๖๕ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามด้วยวาจาได้ครั้งละหนึ่งกระทู้ในวันประชุมวุฒิสภาที่มีวาระกระทู้ถาม โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า แต่ต้องแสดงความประสงค์ต่อประธานวุฒิสภาตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด และระบุชื่อเรื่องที่ถาม ลักษณะของกระทู้ถาม พร้อมระบุว่าถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด

ข้อ ๑๖๖ ในการประชุมวุฒิสภาครั้งใดมีกระทู้ถามที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัยแล้วว่าเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา เกินจำนวนสามกระทู้ ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากให้เหลือเพียงสามกระทู้หากปรากฏว่ามีกระทู้ถามที่เป็นเรื่องทำนองเดียวกัน ให้กระทู้ถามที่ถูกจับสลากขึ้นมาในลำดับหลังตกไป

เรื่องใดที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัยว่าไม่เข้าลักษณะกระทู้ถามด้วยวาจาตามข้อ ๑๖๔ หรือไม่อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม หรือมิได้มีการถามตอบด้วยเหตุอื่นใดที่มีใ้การใช้การขอเลื่อน การตอบของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ให้เป็นอันตกไป หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถาม ด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณาในคราวถัดไป

ข้อ ๑๖๗ กระทู้ถามที่มีลักษณะตามข้อ ๑๖๔ หรือได้ดำเนินการตามข้อ ๑๖๕ หรือ ข้อ ๑๖๖ แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระกระทู้ถามด้วยวาจาและแจ้งให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่ถูกตั้งกระทู้ถามทราบ

ข้อ ๑๖๘ การถามและการตอบกระทู้ถามด้วยวาจาในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลา ไม่เกินหกสิบนาที

ข้อ ๑๖๙ กระทู้ถามด้วยวาจาแต่ละกระทู้ ให้ถามด้วยวาจาได้เรื่องละไม่เกินสามครั้ง และต้องถามตอบให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลายี่สิบนาที เว้นแต่ในการประชุมครั้งใดมีกระทู้ถาม ด้วยวาจาน้อยกว่าสามกระทู้ ก็ให้ขยายเวลาออกไปอีกตามสัดส่วนภายในเวลาหกสิบนาที

ข้อ ๑๗๐ ในระหว่างการถามกระทู้ถามด้วยวาจา หากประธานของที่ประชุมวินิจฉัยว่า คำถามข้อใดเข้าลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๔๗ ให้ประธานของที่ประชุมมีอำนาจสั่งให้เปลี่ยนแปลง คำถามได้

หมวด ๙

การเปิดอภิปรายทั่วไป

ข้อ ๑๗๑ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญ ให้ทำเป็นหนังสือ ยื่นต่อประธานวุฒิสภา โดยระบุให้ชัดเจนว่าจะให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องใด

ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งการขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามวรรคหนึ่งไปยังนายกรัฐมนตรี และให้บรรจุ เข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๗๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหาร ราชการแผ่นดินในเรื่องที่ขอเปิดอภิปรายทั่วไปแล้ว สมาชิกมีสิทธิที่จะอภิปรายซักถามได้

ข้อ ๑๗๓ รัฐมนตรีเท่าที่ที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบข้อซักถาม

รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถามและอภิปรายในเรื่องที่ขอเปิดอภิปรายทั่วไปที่ละคนเป็นลำดับไป หรือจะรวบรวมตอบครั้งละหลายคนก็ได้

ข้อ ๑๗๔ ในการอภิปรายนั้น นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวดนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๐

ภารกิจด้านการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ

ข้อ ๑๗๕ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาดำเนินการตามมติของคณะกรรมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย รองประธานวุฒิสภาคนหนึ่งที่หนึ่ง เป็นประธานคณะกรรมาธิการ ประธานคณะอนุกรรมาธิการ ซึ่งทำหน้าที่ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติตามข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง ทุกคณะ และสมาชิกที่ประชุมวุฒิสภาเลือกตามข้อ ๘๓ จำนวนห้าคน เป็นกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในภาพรวมให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

(๒) ศึกษาวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศ ที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนปฏิรูปประเทศและตามยุทธศาสตร์ชาติ และรายงานเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องนำเสนอตามกฎหมาย

(๓) รวบรวมและจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาทุกสามเดือนตามมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่วุฒิสภาได้รับรายงานดังกล่าว

(๔) รวบรวมและจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนปฏิรูปประเทศและตามยุทธศาสตร์ชาติที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอต่อวุฒิสภาตามกฎหมาย เพื่อเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่วุฒิสภาได้รับรายงานดังกล่าว

(๕) กำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และประสานงานกับคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาอื่นทุกคณะ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว และผลักดันให้คณะกรรมาธิการดังกล่าวมีการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ

(๖) พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญ ร่วมกับคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง ที่เกี่ยวข้อง อย่างบูรณาการ เป็นการล่วงหน้า และรายงานต่อประธานวุฒิสภาเพื่อเสนอที่ประชุม วุฒิสภาทราบ ก่อนการพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

(๗) พิจารณาเสนอแนวทางในการตั้งกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้น เพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญต่อคณะกรรมการวิสามัญ กิจการวุฒิสภา

(๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

(๙) จัดให้มีระบบและฐานข้อมูลเกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ที่วุฒิสภาและคณะกรรมการได้จัดทำขึ้น พร้อมทั้ง เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำกับดูแลให้ข้อมูลที่มีอยู่นั้นถูกต้องเป็นปัจจุบัน

(๑๐) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ข้อ ๑๗๖ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศ ที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ รายงานสรุปผล การดำเนินการประจำปีตามแผนปฏิรูปประเทศและตามยุทธศาสตร์ชาติ และรายงานเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องนำเสนอตามกฎหมาย หรือรายงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิรูปประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติ ให้ประธานวุฒิสภาส่งรายงานนั้นไปยังคณะกรรมการสามัญ ตามข้อ ๑๗๕ และคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง โดยเร็ว

ข้อ ๑๗๗ ให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง ดำเนินการจัดทำ ผลการศึกษา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ในแต่ละประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตามแนวทางที่คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติกำหนด โดยประสานงานกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ แล้วเสนอต่อ คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรายงานให้วุฒิสภาทราบต่อไป ภายในระยะเวลา ดังนี้

(๑) รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภา ทุกสามเดือนตามมาตรา ๒๗๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ต้องเสนอภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง ได้รับรายงาน

(๒) รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนปฏิรูปประเทศและตามยุทธศาสตร์ชาติ ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอต่อวุฒิสภากฎหมาย ต้องเสนอ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภามาข้อ ๗๘ พรรคสอง ได้รับรายงาน

(๓) รายงานเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องนำเสนอ ตามกฎหมาย ต้องเสนอโดยเร็ว

ข้อ ๑๗๘ ให้คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ รวบรวมผลการศึกษา ข้อเสนอนแนะ และแนวทางการเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ตามข้อ ๗๘ พรรคสอง เสนอ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์อย่างบูรณาการ เพื่อจัดทำ เป็นรายงานข้อเสนอนแนะและแนวทางในการเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ในภาพรวม แล้วรายงานต่อประธานวุฒิสภาเพื่อเสนอที่ประชุมวุฒิสภาภายใน ระยะเวลาตามข้อ ๑๗๕ พรรคสอง (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระ การประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๗๙ ในกรณีที่วุฒิสภาเห็นด้วยกับรายงานตามข้อ ๑๗๘ ให้ประธานวุฒิสภาส่งรายงาน ดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๘๐ รายงานตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ หากคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ เห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๖ พรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา มีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาวินิจฉัยต่อไป และแจ้งให้ คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ ๑๘๑ ในกรณีที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ว่าการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท เป็นผลมาจากมติของคณะรัฐมนตรีหรือเป็นการดำเนินการ ของคณะรัฐมนตรีโดยตรง ให้คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติพิจารณา ถ้าเห็นว่ากรณีเป็นปัญหาว่ามติหรือ การดำเนินการนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา มีมติให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๑๘๒ ให้นำความในหมวด ๔ กรรมการ มาใช้บังคับกับการดำเนินการ ของคณะกรรมการตามข้อ ๑๗๕ โดยอนุโลม เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้ในหมวดนี้

หมวด ๑๑

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๑๘๓ สถานที่ประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นที่เคารพและเป็นเขตหวงห้าม ผู้เข้าไปต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และต้องแต่งกายตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด บุคคลอื่นที่มีใช้สมาชิกวุฒิสภาหรือเจ้าหน้าที่รัฐสภา เมื่อหมดภารกิจต้องออกนอกสถานที่ประชุมวุฒิสภา

ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน และห้ามสูบบุหรี่ในที่ประชุมวุฒิสภา

การแต่งกายของสมาชิกนั้น ให้แต่งเครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภา หรือสากลนิยม หรือชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๘๔ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ห้ามพูดให้ถอนคำพูด ให้กล่าวขอขมาในที่ประชุมวุฒิสภา หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมวุฒิสภาครั้งนั้น โดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุมวุฒิสภา หากผู้นั้นขัดขืน ประธานของที่ประชุมมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมวุฒิสภา หรือออกไปให้พ้นบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา

คำสั่งของประธานของที่ประชุมตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๘๕ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมวุฒิสภาหรือบริเวณที่ประชุมวุฒิสภาหรือเข้าฟังการประชุมของวุฒิสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของวุฒิสภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนดไว้

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๘๖ ถ้าประธานของที่ประชุมขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณีหากที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมวุฒิสภาก็ให้งดใช้ข้อบังคับนั้นได้

ข้อ ๑๘๗ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของวุฒิสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานของที่ประชุมขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ ๑๘๘ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ยี่สิบคน

ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ทำเป็นร่างข้อบังคับโดยแบ่งเป็นข้อ และต้องมีบันทึกหลักการ และเหตุผลประกอบด้วย

การพิจารณาญัตติในข้อนี้ ให้นำความในหมวด ๗ ส่วนที่ ๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘๙ ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีกรณีที่จะพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้มีการจับ คุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญาตามมาตรา ๑๒๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระ การประชุมเป็นเรื่องด่วน

การขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง หากประธานวุฒิสภาเห็นว่าเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ประธานวุฒิสภาอาจสั่งให้ไม่บรรจุระเบียบวาระการประชุมหรือนำออกจากระเบียบวาระการประชุมได้ แล้วแจ้งให้ที่ประชุมวุฒิสภาทราบ

ข้อ ๑๙๐ ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งให้ปล่อยสมาชิกที่ถูกจับตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง หรือที่ถูกคุมขังตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานของที่ประชุมแจ้งต่อ ที่ประชุมวุฒิสภาในโอกาสแรกที่มีการประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๑๙๑ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายประสงค์จะให้มีการโฆษณาคำชี้แจง ตามมาตรา ๑๒๔ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้บุคคลนั้นยื่นคำร้องขอต่อประธานวุฒิสภาตามแบบ ที่กำหนด ทั้งนี้ ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่สมาชิกกล่าวถ้อยคำในที่ประชุมวุฒิสภา

คำร้องขอตามวรรคหนึ่ง ต้องมีข้อความเป็นข้อเท็จจริงโดยไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญา หรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่น

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอดังกล่าว ให้ส่งคำร้องขอนั้นไปยังสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำโดยเร็ว เพื่อให้สมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำทำคำชี้แจงเสนอต่อประธานวุฒิสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ดังกล่าว

ให้เลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการโฆษณาคำชี้แจงดังกล่าวด้วยวิธีปิดประกาศไว้ ณ สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา มีกำหนดระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภาเห็นควรจัดให้มีการโฆษณา คำชี้แจง และให้ส่งสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำเพื่อทราบด้วย

ข้อ ๑๙๒ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางสถาปัตยกรรม สารสนเทศ การสื่อสาร หรือบริการอื่นใดที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก รวมทั้ง

(๑) จัดทำ จัดเก็บ หรือเรียกเอกสารใด ๆ เพื่อการพิจารณาหรือเผยแพร่ของวุฒิสภา ให้อยู่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นที่เป็นมาตรฐานเปิด หรือซึ่งคนพิการ และผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย

(๒) จัดอุปกรณ์ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงผู้ช่วยสำหรับสมาชิกซึ่งเป็นคนพิการ หรือผู้สูงอายุที่มีความต้องการจำเป็นเป็นพิเศษ เพื่อให้สมาชิกสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๙๓ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๙๔ มาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่วุฒิสภา จะกำหนดเพิ่มขึ้นตามมาตรา ๒๑๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้วุฒิสภاتั้งคณะกรรมการวิสามัญกร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภา และกรรมการ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๙๕ ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับในส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานวุฒิสภา